

Inspiratiebrief 2: De Romaanse stijl

Doel: Een eerste kennismaking met de Romaanse stijl en het kunnen herkennen van deze stijl.

Inleiding

Welkom bij inspiratiebrief 2.

Deze inspiratiebrief is gemaakt als voorbereiding op de lessen die straks weer gaan komen en om je alvast wat enthousiast te maken voor alles wat je nog gaat leren.

Je kunt het zien als een eerste kennismaking met dit vakgebied en vervangt niet de lessen die je straks gaat volgen.

De boeken die je nodig hebt bij de lessen zijn soms als basis genomen voor deze lesbrieven.

Per inspiratiebrief staat, indien nodig, vermeld welk van de twee boeken de bron is.

Je maakt de opdrachten voor jezelf, je hoeft ze niet in te sturen.

inspiratiebrief 2 gaat over de romaanse stijl in de bouwkunst. In het boek staat er kort wat over op pagina 49.

We vullen dit graag aan met meer informatie en afbeeldingen.

Romaanse koorpartij van de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Doornik

We wensen je veel plezier met deze inspiratiebrief.

Team Interieuracademie.

Bron

De basis van het Interieurontwerp

ISBN: 978-0—415-0909-3

Inleiding.

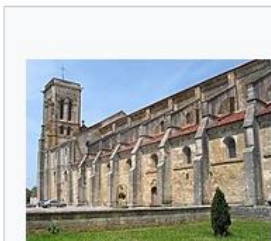
Bron: wikipedia

https://nl.wikipedia.org/wiki/Romaanse_architectuur

Het ontstaan

De term romaans dateert uit 1820 en werd voor het eerst gebruikt door de Franse kunsthistoricus Charles de Gerville, die in de architectuur overeenkomsten zag met die van het oude Rome. De term werd algemeen geaccepteerd nadat De Gervilles' bekendere collega Arcisse de Caumont hem overnam. Tot 1820 waren andere termen in zwang: voorgotisch, Byzantijns en rondbogenstijl.

De drijvende kracht achter de verspreiding van de romaanse stijl was de explosieve expansie van de kloosters in de elfde en twaalfde eeuw.[2] Nieuwe kloosterordes zoals de Cluniacensers (909), de Cisterciënzers (1098) en de Kartuziers verspreidden zich naast de Benedictijnen over gans Europa dankzij de relatieve politieke stabiliteit en de economische heropleving.

Driebeukig basilicaal schip:
Sainte-Marie-Madeleine in
Vezelay

Interieur driebeukig schip: Onze-
Lieve-Vrouwebasiliek, Maastricht

Driebeukige hallenkerk: Saint-
Brice in Doornik

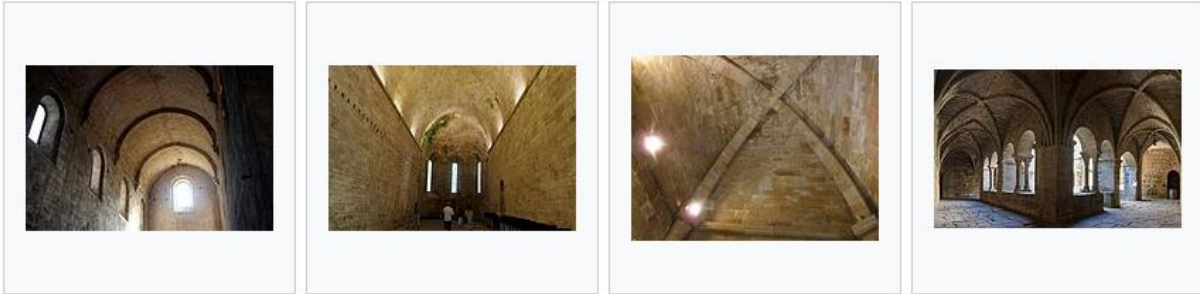
Eenbeukige zaalkerk: Saint-Pierre
de Melle

De romaanse stijl kreeg dus zijn naam omwille van de gelijkenis met de Romeinse bouwstijl, die door de vaklui van die tijd bekend was van de talloze Romeinse monumenten, zeker in het huidige Italië, Zuid-Frankrijk en Spanje. Anderzijds is de term misleidend, omdat de romaanse stijl evengoed schatplichtig is aan de Karolingische en de Ottoonse, maar evengoed aan de Romeinse en de Byzantijnse bouwstijl. In Engeland wordt de romaanse bouwstijl meestal de Normandische stijl genoemd.

Kenmerken, algemeen

De rondbogen die in de romaanse bouwkunst gebruikt werden zijn dikwijls halfcirkelvormig, dus zowel gordelbogen als de scheidbogen tussen middenschip en zijbeuken, de kruisingsbogen en de bogen boven deuren en vensters zijn rond.

Op basis hiervan heeft men de romaanse bouwstijl vroeger ook wel rondboogstijl genoemd, maar van de rondboog kan soms worden afgeweken. Soms zijn bovendorpels van deuren recht. Ook spitsbogen, spitsongewelven en klaverbladbogen zijn soms terug te vinden. Een venster was een ronde muuropening of een rondboogvenster (meestal met glas in lood, soms slechts een spleet).

Gewelven

Van bij het begin van de romaanse periode, zelfs daarvoor komt men zowat alle types van gewelven tegen, tongewelven, halve koepels, volledige koepels kruisgewelven, kloostergewelven en ook het kruisribgewelf was in de elfde eeuw al bekend en werd tegen het einde van die periode in de kathedraal van Durham toegepast.

Romaanse architectuur in Nederland

Munsterkerk van Roermond

Tot de belangrijkste romaanse kerkgebouwen behoren verschillende abdijkerken en kapittelkerken. Omdat deze een bepaalde macht moesten uitstralen zijn ze vaak groot uitgevoerd en rijk versierd. Belangrijke voorbeelden zijn de abdijkerken van Rolduc (Kerkrade), Susteren en Sint Odiliënberg, de Sint-Servaasbasiliek en de Onze-Lieve-Vrouwebasiliek in Maastricht en de Sint-Plechelmusbasiliek in Oldenzaal.

Daarnaast diende een aantal kerken het aanzien van een wereldlijke macht te weerspiegelen, waarvan de Valkhofkapel in Nijmegen en de Sint-Servaaskerk te Maastricht (Duitse keizers) en de Munsterkerk in Roermond (Gelderse hertogen) getuigen.

Sint-Nicolaaskapel, Valkhof park Nijmegen

Vraag 1

Hieronder staan oud en nieuw door elkaar. Toch hebben ze allemaal met de Romaanse stijl te maken. Probeer te bedenken waarom dat zo is?

De Stopera gezien vanaf de Amstel.

Antwoorden

In alle zes afbeeldingen zijn Romaanse kenmerken te vinden.

De kerk is echt uit die tijd en dus puur Romaans.

De Stopera (Stadhuis en opera in Amsterdam) heeft ook een vergelijkbare structuur. Je mist de rond bogen maar de uitstraling is ook stevig en robuust.

De houten stoel is uit die tijd en dat is te zien aan de vormgeving in het hout.

De glazetafel heeft de globale vormen maar zit er wat verder van weg.

De groene stoel bestaat uit bogen die Romaans ogen.

De hele moderne stoel heeft die kenmerken ook, al moet je daar wat meer je fantasie bij gebruiken.

Feedback

Graag horen we wat je van deze lesbrief vindt.

[Klik hier om dat in te geven.](#)